

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazetă'se de 2 ori: Miercuri și Duminică, F&A, când se concedia ajutătorile. — Pretului: pe 1 nou 10 h., pe 1/2, 3 h. v. a. — Treci etero 12 h. v. a. pe un an sau 2 1/2 galbani mon. suveră.

Anul XXXIII.

Se prenumera la poșta c. r., și pe la DD. corespondenți. — Pentru serie 6 cr. Treci'se trimbală a 30 cr. de facere publicare.

Nr. 38.

Braslovu 28 16 Mai

1870.

MONARHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Braslovu 28 Mai 1870.

Fara ingradiri cu reuniuni nationale in tota ramura de inaintare nu e modu de salvare.

Avantajele cele mai rapide in orice ramu de inaintare in cultura, ma si rezultatele si castigurile cele mai secure dupa ele, starile cele mai colosale de avutie la un ajutoru nativitatele acele, cari incepuera de timpuriu a se folosi de nemarginita potere magica a Reuniunilor si Asociatiunilor, cu intrinseca poteriului de o natura omogena, fia spirituala fia si materiale, la unu singuru scopu de inaintare mai rapida, mai secure, mai inlesnita si mai atragatorie. Tota lumea inaintea noastra ne sta dovada cu exemple admirabile; ma si noi romanii, cu tote, ca abia ne aruncarum si noi cam tardu in dadacitorile si aventurierele bracie ale reuniunilor de vro cativa ani, nu putem arata alte avantaje mai frumoase, rezultate mai salutare, impotere mai restauratorie de vietia sociala si nationala, avuta la stiina de sece si de demitatate sa mai puternica, decum e cela, pe care ni la infuziasza consecventia si rezultatele, ce ni le prezenta reuniunile nostre, cate biata le avem si noi pe pamantul daco-romanu. Ne e deajunsu a reflecta la acestu adeveru, pentruca se ne tinnem de cea mai santa obligatiune facere inteligentu romanu a indemna si a lua chiaru si iniciativu de a intruni poteri omogene in sinulu nativitatele orecu scopu, la orecu intrinseca poteri de ajunsu! Intruniteloru poteri are a multiami si industriu si comercielu cele mai fericite si mai timpurie rezultate; dar pe campulu, pe terenulu culturii si alu scintieloru s'au facutu cele mai gigantice inaintari de cata in orecu alta ramura. Noi aici de seculi amu fi disperatu, ma cu seculu vomu si dispare, deca ne covarsie sece deca vomu concede, ca se ne ingradeasca pe viitoru magica acestu potere a ninsintieloru moderne a poporeloru, cari si semnalisara midilocalu reuniunilor, pentru ca se pota asimila totu in giuruln loro. — „Audaces fortuna juvat“, dicea romanii, „bateti vi se va deschide“, disea Christos, si romanii pe multe locuri totu stau paraponisii si umitti intre despe si sperare, fara a se arunca pe apucate in braciule reuniunilor, uniloru si er' ununiloru. Ununi de lectura in tote scolele sateloru, ununi scoliaru impreuna cu acele etc, fia inceputulu catu de micu, ca elu cresce de sece, numai perseverantia fara a ne speria de intimpinarea unor dificultati, cari dispara dinaintea cutudierii intelpole. Decea avemu credintia catu unu grantiu de mustaritu, muntii i potemu preface in siesuri prin midilocalu salutarieloru reuniunilor, cari suntu libere; numai statute, adica se punem pe chartia scopulu loro si modulul, cum vremu se ne intocmim si regulamul spre a ajunge acelu scopu. Reuniunile nostre inse se fia puse pe pitioere romane; pentruca trist' a experientia ne dovedesce, ca orundu s'a alipitu romanulu de superbulu si loganfatulu egoismu strainu, a remasu totodun's

plagu de interese sale nationale. Eca toama primimu unu exemplul din

Belustu Mai 1870.

In districtulu Beiusului, ce numera peste 80.000 de suflete romane, nu este nici o reunione romanesc afara de societatea de lectura a tenerimeii gimnasiale. In Beiusu, unde inteligenti' romana reprodusata in numeru asia de mare ca nici caira in Biharea*) suntu doue intruniri sociale, amandou cu caracteru maghiaru si anume: cerculu cetatenescu (polgari kor) si casin' cetatenesca. In cea d'antania suntu 44 membri romani nu numai in minoritate facia cu cetatitii, ci si predominati de acestia. In casin' cetatenesca suntu romanii la numeru mai egal cu strainii, adica 50 si totusi suntu asia de predominati, catu intre 24 membri de comietu se afia 3 di trei romani numai si si acestia de cei cu sentimente bune, cum se dice la maghiari? Acesta rusine o suferu inteligenti' nostra si de si s'au redicatu voci mai de multe ori pentru necesitate unei intruniri nationale, totusi nu s'a adatu inca omulu, carele se fie lucrul in mana, se astringa pe romani la oialta, se nu i lasa preda strainiloru.

Membrii inteligenti suntu cu totii petransi de necesitate atare intruniri, cu totii simtinescu adunca bajocur' ce cade asupra-le prin desconsiderarea nemeritatu din partea celoru doue societati amintite si numai sfial' de rivalitati personale face, ca nici unulu nu se incumeta (!) a conchiam' o adunare romanesc, carele se fie la desbatere caus' a acestu. In conversatiuni private se facu unele obiectiuni, se afia multe dificultati, dar candu ar' fi o adunare mai mare, acele dificultati ar' dispare, si n'ar trebui se acceptam' impregunari favoritorie, cum dicea unii, ca-cii ne-amu pacalitu edata cotandur pre orecare resturnare.

In proiectulu ministeriului de justitiu era pusu unu tribunalu cu resiedintiu in Beiusu, ce impuse de sperantia pe toti locuitorii, inase deodata veni faim' ca, in cercurile diarele se nesuescu a pune tribunalulu in Timc', la carele se alege comitatii inca si din comitatulu Zarandului. La acest' orasiulu Beiusu trimise in dilele acestu o deputatiune la ministeriu ca se intetiasca resolviere cestiuni de tribunalu in favore Beiusului si a districtulu sece. Nu se scie ce rezultatu va ave deputatiunea, atal' se oserbeza, ca din punctulu de vedere alu cetivnelu de nationalitate se incetara a se asiedia tribunalulu in altu locu undeva, facandu pre 80.000 de romani se alege afara de cerculu loro dupa rar' dreptate.

Unu romanu.*

Eca din cele mai susu relateate, si, Dume! mai in tota Ungaria!! ce vedem alta, decatu o detestanda!! neincredere a romanulu in poterile sale, una neglignetia, seu celu pucinu unu indifferetismu — la unii — de a-si bato capulu si a-si prepara anim' pentru a adu callie cele mai secure de a inaltu romanulu la cociintu' de sece, la increderea in poterile sale, la ajutarea, ca se se

*) In orasiulu Beiusu suntu 8 advocati romani, 3 judi cercenali, doi jurasori, 13 profesori gimnasiali, 2 protopopi, 2 profesori normali, 2 invetatori elementari, mai multi cetateni si proprietari cu stare, derogatori dominali. In districtu 10 notari romani, apoi undu suntu pretiis si invetatori!!!

asiedie edata pe pitioere sale. Blastemulu sclavimulu a dicutu pe gutulu romanulu de seceru, numai pentruca a peacutitu peacutulu mortii de vietii nationale! candu n'a cotudiatu a lua iniciativ' la nici o intrinseca curatu nationala, ci, s'a alipitu mai inainte de toti siretii lui antaguni politici, ingradisuru cu ajutoerile sale, si elu, sermanulu orbu! remase pligu pana eri de tote!! Ei lasara iniciativ' atatu in lucruri besericesci, catu si in sociali si politice colo la grecii la muscali, dincoce la jidani, nemti etc, dincolo la serbu si dincoce la maghiaru, si eca unde ne aflam! Dar' unde ne vomu mai afia si de aici incolo, deca nu ne vomu espia acestu peatu de morte nationale, lucrandu toam' din contra, virindu, adica pe tote locurile, ca noi suptu marca nationalu romana se luam' iniciativ' la orecu intrinseca chiearu si cu ajutoerulu strainulu, si nu ne pass, fia si strainulu cu noi, dar' ca lipitura si nici odala ca lipitura. — Atala ne lipessesu si vomu deveni imbrati! Se incepuru catu de in micu, ca Rom' a micu inceputu a avantu, si ce devenise?! — Agere fortis romanorum esto! — (Va urma.)

Fagarasiu 16 Mai 1870.

Date statistice

despe districtulu Fagarasiului, culesu si staritoru ce ocazionea catagrafiei generalu pentru teritile corvane ungarice, dupa starea dela mediulu noptii din 31 Decembre 1869.

Districtulu tierii Fagarasiului in Transilvania are de supraza provizoriu de contributiune unu crepale de 393.110 juguri si 1265 stanj. patr. din acesta e pro-

ductiv	379.261	698
negproductiv	13.849	567

Pre acestu teritoriu, afara de urbea regia Fagarasiana, capital' districtulu, ce formaza municipiu de sece statatoriu, se afia de 81 comunitati rurale in 6 procese seu plasi administrative.

Poporatiunea districtulu cu pucina exceptiune romana constat din:

a) poporatiune presente	78.138	de suflete
b) absente	4.727	

preste totu 82.865

Poporatiunea presente se imparte:

I. Dupa sece, in barbati: 38.000, femei 40.138.

II. Dupa religione, in: 1. rom-catolici 803 suflete

2. gr. cat.	22.007	
3. gr. ort.	53.237	
4. ref. avar.	1.563	
5. elvet.	121	
6. unitari (soc.)	97	
7. israeliti	310	

III. Dupa stare:

1. necesaritati: barbati	21.243,	femei	20.737.
2. casaritari	15.718		15.775.
3. veduviti	1.007		3.583.
4. divortati	27		43.

IV. Dupa indigenatu:

1. indigeni barbati	37.440,	femei	39.714.
2. straini patr.	527,		511.
3. straini transilaitani	19,		7.
4. straini esteri	14,		6.

V. Dupa starea culturii:

cu cociintu' a cetivnelu: barbati 778, femei 453

cu cetivnelu si serisulul . 4.366, . 1.014

cu totulu literatit . 32.856, . 38.671

Poporatiunea absente se imparte:

in provinciile austroce transilaitane 4 individi, in strainatate 3436

in servitiu activu la ostea comune 490

„ la militiile tieriei 72

in provinciile coronei ungarice 725

data, ci a avizatu camera'sa scoatele comunu, diundu, ca interesele Ungariei nu s'au scurtatu.

In privinta' comisiunii pentru reforma contributiunilor dice, ca s'au lasatu la protocola parerile la 300 experti si atinge, ca sarea mai oftanduse earialu a castigatu cu acosta, pentruca pravaricariile de contrabanda au incetat. —

In privinta' ratiociniului pe anul trecut dice, ca a ramas la linea an. 1869 un surplusu de 1,400,000; ca contributiunile indirecte au impertatu mai multa decata semnalisa cifra bugetului; si putera contributivaria a tieriei crescu. Succesulu intru imbunatatirea finantierulu in ascrie binecontenarii de susu. — dar' coa mai mare parte majoritati' camereii si barbatiloru, cari cu putera conventului au ajutat la imbunatatirea finantierulu. —

La fine min. Andrassy invita pe presedintele, ca se de la sectiuni proiectulu despre reorganizarea comitateloru si a comuncoloru. Desbateru fu infacurata, fiindca stanga a pretinse, ca se so mai conceda timpu pentru darea opiniuniloru, ma Tizza pretinse se so ia inaintu numai in sesiunea de toamna. Drept' sta, ca se so ia inaintu acum, stanga' vorbi contra pana la 4 ore si se amana pe luniu continandu desbaterii respective. —

Mi se scola perulu in capu, candu privesca la contralsmulu celu cumplitu — frate de cruce cu celu alu lui Bach din absolutismu, asociatulu in proiectulu respectivu nu numai in municipia, ci chiaru si in comune satosi; — dr' de alta parte privindu la omnipotentia' majoritati', nu me indoescu, ca ori ce va face stanga' si nationali, majoritatu va pune sigilulu pe ultim'a mesura, care da complementulu contralsmulu celu mai incordatu din cresletu pana in talpi! —

Cu ocaziune desbaterii acestoru proiecte nationali voru veni in strimitoru critica, din care numai cu proteste se voru pute retrage, deca noulu proiectu pentru legea de nationalitati nu va apuca a se debate inainte. Le oramu taru si unire contra in pasi cel mai serios. —

In 25 octom'a s'a lasatu la desbateru proiectulu acesta in sectiunea VI. Alea facta est. —

AUSTRO-UNGARIA. Vien'a. Prin patent'a imperatresca din 21 Maiu se disolvu camera deputatiloru senatulu imperialu, ordinandu noue alegeri. Prin a doua' patent'a se disolvira si dietele tuturor provincioloru, ordinandu alegeri noue pentru dieta. Singur'a dieta a Bosniei remane nedisolva. —

Cechii cerura in conferintiele de invoieta tocm'a disolvarea dietei boeme; semnu ca coinitelegerea sta reu. Conferintiele cu polonii inca nu a promitu dorite rezultatu, ca ei nu cerura si totu li se disolvu dieta. Nemtii era se scutura. Reuniri presle reuniri faenspre a misca toata petra, ca se si apere pusitacune, ce se cuvina nemtiloru dupa constitutie in Austria. Consiliulu municipalu din Vien'a totu cu scopulu acest'a alesu o comisiune de 15, cu planu de a se consulta despre forma si cuprinsulu unei atari manifestatiuni a consiliulu municipalu. — Min. Widmann nu si a datu demisiunea, ca tota depopularisarea, co i se face, prin diurnale. — Slovenii inca scapara. — Corp. nouu din Graeciu nu relateza despre acosta. —

Cronica externa.

ROMANIA. Proclamatiunea Mariei Sale Domnului catre poporu:
„Romanii!

„Aniversaria soisrei mele in mijloculu nostru este odata scumpa animei mele. Entusiasmulu cu care mai primitu, suntu acum patru ani, a fostu pentru mine unu indemnatu puternic si-anu inceputu cu barbatia si iubiro frumosa' misiune, ce mi era incredintata. In toate acele mele, pana astazi, n'amu avut alta tinenta decatu fericierea si prosperitatea tieriei; si, de si rezultatu nu a respunsu totdeuna' la sinceritatea aspiratiuniloru si

dorintierulu mele, speru, ca viitorulu va coronu cu unu deplinu succesu nisoa silintile staturiloru si ne-interesate.

Deca inse acele deceptiuni, cari insociescu ne-aparatu orice lucrare umana, n'au lipsitu misiune mele comunu, increderea in voi nu este sdruincata, si acosta' cu atatu mai puticu cu catu o noua legea este a se statorniciu intre noi, prin indeplinirea unei dorintie exprimate cu caldura la mai multe ocaziuni: intemierare dinastiei.

Ma simtu ferice de a ve puti unucia astadi, ca, in anulu acest'a chiaru, dorint'a natiunei romane va fi, cu ajutorulu lui Dumnezeu, un faptu indeplinitu. —

CAROLU.*

(Urmeza icaliturile ministriloru.)

SOCIETATE „TRANSILVANIA“.

A trei'a aniversaria.

(Capetu.)

Urma numai decatu dantiulu nationalu calisari, executatu de mai multu studentu romani imbracati in costume nationale, sub conducerea dnu profesoru Mocianu.

Dantiuru nationale: hora, breulu, brásu, precum si alte jocuri, continuara atatu in pavilionu, catu si afara sub ceru, pana la 3 ore, candu societate fu invitata de catre comisiune la o frugala si fratisca colatiune la mese asediate atatu sub cortu catu si in giurulu cortulu. In fruntea mesei o cupa locu presedintele Papiu Ilarianu, avendu la drepta' sa pe d. Laurianu presedinte de onore, alu societatii, er' la stanga' pe vice-presedintele Lupascu, apoi membrii ai comitetulu, mai multi funcționari inalti, judicari, scolastici si militari, in fine toti ceilalti membrii ai societatii impreuna cu familiile lor. Multi din junii membrii nu mai avaru locu, cari inse fara suparare se asediaru in urma la a doua' masa totu atatu de vesela. Preu in anii trecutii, de asemenea si in acestu anu junii membrii ai comisiunii si tinenta de onore, a servi ei singuri la masa pe frati si amici, muncu si surorile lor. Intre acosta se distingua cu deosebire presedintele comisiunii d. Aurelia Ciura, I. Borosiu si D. Precupca, cari tota diu'a se sacrificara pentru ingrijirea si privigoierare celorlu necesaru pentru solemnitate.

La desertu d. presedintele alu societatii redica antaiulu toastu, cam in urmatorii termini:

„Domnloru si Dönneloru!

„Suntu 22 de ani, de candu se serbeza diu'a de 3 Maiu. Acosta' e diu'a redesteptarei nationale a trei milioane de romani, si candu trei milioane de romani se misca, toti cei diece milioane suntu deestepati. In Dacia' superiöra nu este astazi orasulu sau orasielu, nu e satu sau catanu, nu e biserica, nu e campia, care se nu resune de solemnitate, cu care se serbeza acosta mare serbatörine nationale, acum pentru a 22 ora. Astadi in bisericele de preste Carpati, in locu de pöcösu, se canta „Destöptate Romane“.

„Amu primitu multime de felicitari pentru diu'a de astadi, diu'a aniversaria' si a societatii nostre; amu primita dela Craiova', dela Ploiesti, unde de asemenea serbeza, diu' mai multe partii de preste munti, apoi dela Turinu, dela Parisu si alura. Datimi voie de a ve citi unu numai din aceste despoie, ce chiaru acum primi dela vice-presedintele nostru G. Chitlu din Craiova': „Asociati cu anima' si spiritulu la tote actele societatii „Transilvania“, ve asiguramu, ca de si departe, ne simtinu in mijloculu nostru. Serbarea aniversaria de 3 Maiu, dia de celu mai fericitu asigurü pentru tota Romania. Traiesca societatea Transilvania; traiesca toti filii patriei, cari o iubesc! la multi ani cu bucuria“ (aplausu entusiastu).

Catezu a dice fara tema de amagire, ca la noi, in cursu de 3 ani de diu, o societate privata de abia putea face mai mari progresu de cum a facutu societate nostra. In acestu scurtu intervalu, si intr'o tiera, in care spiritulu de asociatiune nu e celu mai desvelitu, nici increderea publica in asemenea intreprinderi coa mai deplina, societate nostra a intrunitu in giuru-i miu de cetateni, si a realisatu unu fondu de aproape 90,000 lei noi. Acestu capitalu nu este nenusematu pentru o societate soraca ca a nostra. Se nu uitamu, ca vifia' acestei societati se datorica unoru tineri, cari nu suntu avuti decatu in sentimente romane; numai zelulu co au pusu ei in exemplarea administratiuni a averei societatii se pote multumi si acestu fondu, din ale carui interese (ca-ci capitalulu nu

se stingo) se intretienu la studii inalte trei tineri romani la cele d'antainu universitati ale Europei latine. Pöte ca in acestu anu vomu fi in stare de a mai trambe unulu.

„Dönneloru, domnloru!

„Nu e idea atatu de sacra, care se nu alba si adversari. Societate nostra inca are. Ni s'a imputato, ca acosta societate ar fi exclusivista, provinciala, ca ea se nu ingrijosea decatu de junimea a unei parti de romani. Asia este in adeveru, societate nostra nu intretiene la stadia decatu tineri romani de preste Carpati. Cu tote acosta, eu sustientu, ca nu o societate mai daco-romana, mai universalu-romana, decatu acosta'! Datimi voi a probu dia's mea. Era unu timpu candu romani din valea Dunarei erau mai asupriti decatu fratiu loru de preste munti; candu noi, romani de aici, gasemuu scaparea nostra acolo in sinulu Carpatiloru, de unde apoi Negru si Dragosiu-Voda, reintarindu-ne, se colobira inoösu spre a reintemiera aceste doue tieri romane. Imprejurariile s'au schimbatu. Adi Transilvania' si doroscu, si repete Dragosiu si Negrii sei din Romania' (aplausu). Junimea romana de aici a formatu acosta societate spre a veni in ajutorulu junimei studiöse a celorlu mai asupriti din romani. Acel junii, crescutu cu ajutorulu nostru, nici odata nu voru vüa pe fratiu sei, cari, la timpu de nenocore, nu au datu man'a de ajutoru. Spuneti dice se pote imaginu legametu mai potine decatu acela' candu junimea a trei milioane de romani, mai lipsiti astadi, s'ar pute' cresce cu ajutorulu fratiloru loru; astadi mai favoriti de imprejurari. Eta adeverat'a legatura, adeverat'a unire fratisca. Unde este aici spiritulu de particularismu, spiritulu de exclusivismu? (aplausu).

Dar' mai avemu si unu altu genu de adversari, cari, departe de a pretinde, ca amu fi particularisti, ne acusa din contra, ca suntemu societate daco-romana, revolutionara, ca vremu se ocupamu Transilvania'. Acostor'a se le declaramu pe facia, ca acosta' in adeveru e o societate daco-romana, ca vrea se cocötesca Transilvania', adica animele transilvaniloru (aplausu), nu cu teutul, cu ce armele scientiis, cu armele culturii (aplausu, vivatu).

Töta Transilvania' si Ungaria' e preserata de societati ca a nostra, intemiate acolo in mijloculu ungariloru si a nemtiloru, in Pest'a chiaru si in Vien'a. Acoca ce entem'a ei acolo, se ne indomnu noi a face aici in mijloculu romaniloru!

Asta societate, nevöandu a face nimic cu aceea ce vulgulu numesce politica, nu apartiene nici unuia din partilele politice ale diiei; e este mai presusa de partiu; omenii veri-cari partiu in simtulu pentru interesele crescötre nationale au locu in societate nostra. Cu tote acosta, de vrennu anu si dimietate, chiaru generalu credem seü se facea a crede cate odata, ca amu fi opera de partiu, si astfelu eramu asupriti, candu pe facia candu pe supu ascösu. Unu ministru de frunte disese, ca de ce se espuna Romanii' din caus'a crestintoru din Ardetu prin societati ca acosta' a nostra. Unu altu ministru revoca o resolutiune a predecesorelui seu, prin care se acordu pentru cancelaria' societatii o camera diint'ö d'idire a statulu, camera, de care generalu nu avea nici o trebuntia, o revoca supu cuvöntu ca nu cumva aflöndu Austro-Ungaria' de acosta', se declare rebölu Romaniei. Unu altu ministru nu numai cu vorba' ne promities totu, dar' si ordine formale dedea, de exemplu ca tra consiliile judeceniene pentru subventiunile nostre; dar' nu scü cum si ce facea, ca acosta' ordini nici odata nu se executu. In fine, cötu se ve spönu, ca avuramu unu ministru de entie si instructiunea publica, dela care cörendu noi mai in septembrie trecutü subventiunea ce nu fusese acordata prin lege de catre adunarea legislativa, ne intörbu prin adresa formalu, ca se scopu are acosta societate co se chiama „Transilvania“?

Ei responderamu si noi oficialu, ca nimeni nu pöte se cönduca mai bine scopulu societatii nostre decatu insusi ministrulu instructiunii publice, la carei propunere statulele societatii s'au recönoscutu de Domnulu tieriei si s'au publicatu prin „Monitoriu“, si ca dela d. ministru in deosebii, cu atatu mai vertosu aseptamuu cörend'a tramitare subventiunei, de örecu insusi are membru donatoru alu societatii (bravo), care negrositu trebuea se cönduca scopulu societatii inainte de a se face membru alu ei. Acostu ministru, care, nu me potu öpü de a nu inasemna, ca mi fusese apröpe eleru, catu stöte la ministeriu nu ne respunse subventiunea; de altmintreala, de perdutu nu o putemu perde, fiindu prevöduita in legea bugetaria.

Deca ministri se purtä astfelu cu noi, intr'o tiera atatu de guvernamentals ca a nostra, undu

gubernala prin o deprindere invecchiata, efecta ala relei nostre organizatii publice, tiens in manit tote firele intereselor private, se nu ne prinda tr'o anu, ca societatea noastra de mai bine de un anu si dimietate, de si sporece neincetant, ca-ci inpoi nu pote se mai de, nu mai face inse progresede de care se bucarã in ania antain ala infintiare sale. Suptu aparare atmosferei infecte ce ineca romanimea de catara timpu, lumea privesce apröpe en infirmitia asemeni intreprinderi si se retrage claru.

„Dar atmosfera sa se curati in curenda, se n'avenu indoiela, si societatea noastra inca -si va relua aventula de mai inainte.“ (Aplause entusiastice).

D. profesor Lazarescu inchina in oöera presiedintului.

D. Dr. Mirone in memoria dilei de 3 Maiu. D. Craicnic, in oöera dloru Laurianu si Papiu, ca cei ce au luat parte principala la adunarea cea mare a romanilor dela 3 Maiu, 1848, in Blasiu, in campula libertatii. D. Craicnic reamintese entusiasmulu universulu dela acea memorabile epoca candu femele inuse-si en fusulu dela furca erau in stare se scola ochii inamiciloru, si romanede din Buciumu ei omorice cu petre. Toastulu plinu de spiritulu ala dloru Craicnic, au festu multu aplaudatu.

D. Dr. Stroe in oöera mameleu de familie.

D. Lupascu amintindu colect'a facuta de döemele romane din Brasiovu pentru institutul de fete din Iasi, inchina in oöera femeleu romane.

In fine se purta unu toastu in oöera comisiinei arangiatore.

Pe candu membrii societatii se aflau la masa, teneri fetori si fete din vecinula satu Banes'a, jucau Hora' inaintea pavilionulu. Dupa mesa töta societatea murã si mare se prinsi intr'o hora inensa; dar care nu fu mirarea si bucarã acestoru teneri si modesti sateni, cari, vöinde a se retrage densii, se pomenira incinsi cu totii in hora' generale a fratiei.

Jocurile si cantecele nationale tienua pana seã ca traia optu öre, candu se juca ultim'a hora, dupa care d. presiedinte luanda carentulu dise tr'o döese trei curinte simitö de departire si revödere la 3 Maiu anulu viitoru. Preste paciuu societatea se retrase, intre focuri artificiali, in capisula plina de multumitö, cu o singura parere de reu, ca diu'a fusese atatu de scurtu. — „Rom.“

FRANCTA. Parisu 21 Maiu. Presiedintele corpulu legislativu, prezentandu ala plebiscitulu imperatorulu, a pronuntiat unu discursu, prin care, amintindu originea imperiulu si prosperitatea restabilita, a diu:

„Poporul, in independintia sa absoluta, v'a datu aprobatiunea cu o unire, carea nimini nu i pote declina competintia, si, aclamandu imperiulu cu prestö septe milione sufragii, Francia v'ö dice: Sire, Francia este cu voi, urmatu cu incredere po calea tuturor progresoreu realizabili. Stabiliti libertatea pe respectulu legiloru si ala constitutiunei, Francia pune cauza libertatii sale sub apararea di nastiei vöstre si a inalteloru corpuri ala statulu.“

Imperatulu a raspunsu:

„Domnilor!“

Cea d'antai cugelare a mea este de a esprime recnoscintia mea nationale, care, pentru a patra öra de 22 ani, -mi a datu o insemnatia dovada de increderea sa. Plebiscitulu n'avea de obiectu decatu ratificarea de catra poporu a unei reforme constitutiunei. Dars, döca in midioloculu conflictulu opiniiloru si in ferberea pasiuniloru, lap'a a fostu mai inversinatu, nu regretauu acösta. Adversarii institutiuniloru nöstre au pusu oöestime intre revolutiuni si imperiu. Tier'a a resolvat'o in favörea sistemel, care garanleza ordinea si libertatea. Astadi imperiulu, intaritu pe bazele sale, va arata fortia sa prin moderatiune; nu se va departa de calea liberale; va sci se face so se respecte vöintia nationale, care s'a manifestata atata de energicu. Ne mai arenda a ne preocupu de destinile constitutiunali, cari desnesnec cele mai bune spirite, nu mai avenu decatu un scopu: acela de a realiza in girulu constitutiunei, ce tier'a a sancöionat, pe ömieni onesti din töte partile, de a ascuru linistea, de a inlesni domöirea pasiuniloru, de a aparã interesele sociali in contra contagiunei falselor doctrine, de a cautu cu ajutorululu tuturor inteligentiloru midialecele de a contribui

la marirea si prosperitatea Franceii, de a raspandi pretutindeni instructiunea, de a simplifica mecanismulu administrativu, de a raspandi activitatia din centrulu, unde abunda pe la estimatulu, de a favorisa agricultur'a, de a desvolta lucrarile publice, in fine de a consacra munca nötra prin cea mai buna repartitie a sarciniloru ce apasa pe contribubili. Natinea nötra, prin libera desvoltare a fortielei sale, va realisa, la unu gradu mai inaltu, progresle civilizatiunei. Ve miastimescu pentru concursulu ce -mi ati datu in acösta impregurare solenna. Trebuie mai multa decatu ori candu se privimu astadi viitorulu fara sfela. Cine s'ar putea öre öpane la mersulu progresulu ala regimulu ce unu mare poporu a fundatu in midioloculu lupteloru politice si pe care in interesu in midioloculu pacel si ala libertatii! —

In ITALIA' misericordie republicane imbraca unu caracteru din ce in ce totu mai seriosu. In mai multe parti se intimplara atacuri, si tiens'a insurgentiloru nu e numai monarehulu, ci si Rom'a, in catrau dan a navali bandele.

Regimulu Italiei dispuse 3 navi, ce se padiesca la Caprer'a nu cumva se debarce Garibaldi' pe usatulu italianu spre a se pune in fruntea republicaniloru. —

Trupele papale inca s'au pusu pe pitöru de apörare, tramitenduse la Viterbu cu töta intöiera armata, cari se impedece prorumperea insurgentiloru in statulu bisericescu, cari amenintia a trece din Toscana. —

Camerle desbatu in Florentia bugetulu armatei si min. de rebelus se invöiesce la reductiuni in armata, rezervandu-si la casu de periculü modificatiuni. —

In Ravena italiana puterea insurgenta cresce, cu töte acöste si cu töta provocarea lui Mazzini' catra republicani, ca poporul se-si revöinde suveranitatea, dela revölutarea studentiloru de mai öre in universitatela de Naples, care apoi si fu inchisa, regimulu a spiciutu töte locurile suspöcte cu atata prevedere, incatu bandele se prindu una dupa alta, öf cele ce intrara in statulu Pöpei se intempna de suari francezi. La Civita' vechia s'au mai tramisut si din Francia dela Toulon 2 bataliöne. Lucrul dar e seriosu in töta Europ'a, candu popörele se redica si -si pretendu drepturile suverane.

In concluziö din Rom'a se desbate tema infalibilitatü, sine cardinali Rauscher, Schwarzenberg, Mathieu au vorbitu in contra, toca candu esi la lumina publicitatii una nota alui Beust, despre conciliu — puse se dice, ad acta — in care se dice, ca Austria cu Francia se invöiesce pe deöpinu nu numai in privint'a conciliului, ci in töte obiectele respective; — de unde se crede si in aliant'a acestoru 2 puteri, pana unde' interesele voru raspunde. —

Post'a noua. Deputatiunea croata din conföndula militaru, care mersu cu petitiunea in contra provincialisarei conföndoloru militaru, nu fu primita de catra imperatulu. —

Ducele de Gramont, internunciulu Franceii la cabinetulu de Vien'a, si a datu actele rechiamate in audientia solena in 25 Maiu. Elu mersu ca min. de esterne ala Franceii acaas. —

Transportarea de sine.

Intreprinditorii de cladirea drumulu de feru r. ostiuc-ungurescu publica transportarea de sine dela Vintiu la Sibiu si la Mediasiu sub urmätöritele conditii:

dela Vintiu inf. pana la Sibiuu pe saba 60 de cruceri, dela Vintiu pana la Mediasiu pe maja 1 fiorinu.

O sina cantareöce cá la 4 maji si 1/2, doi boi seü cai potu duce 4 pana la 6 sinu.

Asta se urca pentru o incareatöra dela Vintiu pana la Sibiu 10 fl. 80 cr. pana la 16 fl. 20 cr., dela Vintiu pana la Mediasiu 18 fl. pana la 27 fl.

Fiasce-caruia, care se va affa cu carulu la magazinulu curti de feru in Alvintiu, i se voru predã sinele cu unu biletu de caratu, öf' plat'a -si o va redica la loculu de descarcatu indata ce va fi predatu sinele si biletulu de transportu, in töta diu'a dela 6 öre dimint'ia pana la 6 öre sera, in bani gata.

— In Vien'a s'a prinsu una banda intröga de falsificatori de bancöte; capulu bandeii e Ioane Lettöge fostu accessitu la directiunea finantiaru de coren si pana acum falsificã 4000 bucati de casu 5 fl. ponendule in cursu. —

Nr. 212/pres. 1870.

Publicatiune.

Comitetulu reprezentativu permanentu ala comitatulu Turdeii -si va tiens' sinedint'a curtale la 14 Iunie a. e. la 10 öre antemeridiane in opidulu Sz-Reginu.

Agöndele ei voru fi: publicarea de legi, revölvirea ordinariloru, a recensimintiloru din parte mai multora autoritatü vecine, precum si a multoru afaceri intorne.

Deci toti aceli membrii ai comitetulu, cari locuiescu afara de comitatu, prin acösta suntu rogati a lua parte la memorat'a sinedintia publica.

Turda in 20 Maiu 1870.

Dela comitete supremu ala comitatulu Turdeii.
Br. Georgiu Kenedy m/p.,
comitete supremu.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de notariu comunale in satulu Cugiru a scaunulu Orestiei.

Competit'ia notariulu cuprinde in sine:
a) salariu anulu de 300 fl. din cassa alodiala;
b) bani de cortelu in sum'a de 50 fl. din cassa alodiala;

c) lemne de focu 6 stanjiu.

Doritorii de a ocupa postulu numitu notariulu au de a concurge la subscrisulu in numele reprezentantü comunale a Cugirulu pana in 25 Iunie 1870 cal. nou.

Orestia in 22 Maiu 1870.

Ioane Balomiri m/p.,
senatoru si inspectöru.

Apele minerale

dela Elöpatak (Valeöe) cantate multa pentru eföacitateala loru se espöria fortu considerabilu de casu dömnu **Dr. Ötöbän** din Brasiovu a introdusu o metoda ameliorata de la imple si la espedia. In depöurile sale in Brasiovu si Elöpatak, se afla totu meru apele in cantitate suficienta, prospete implute, si gata a fi expeditate dapa dirintia publicitatu. Falsificatü deso, si substitutiua apöloru din alte isvöre nesigificative, indöenna pe sensu numitulu a garantã numai pentru apele minerale de Elöpatak, care voru fi luatu din depöurile sale. —

CURSURILE

la bursa in 25 Maiu 1870 sta aca:	
Galbini imperateöci	— 5 fl. 88 1/2 cr. v. s.
Augsburg	— 121 60
London	— 123 60
Imperotulu nationalu	— 69 75
Obligatiöne metalice vechi de 5%	— 60 15
Obligatiöne rurale ungare	— 79 75
— temesiana	— 79 —
— transilvane	— 75 75
— croato-slav.	— 83 50
Actiöne bancu	— 720 —
— creditulu	— 285 40